

Відповіді Київського національного університету імені Тараса Шевченка на зауваження, внесені до Звіту про результати акредитаційної експертизи освітньої програми 37112 Психологія, рівень вищої освіти «Доктор філософії», спеціальність 053 Психологія

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p>	<p>1.2.Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.</p> <p>ЕГ</p> <p>1) Виявлення та врахування позицій і потреб стейкхолдерів протягом 2016-2020 року не було задокументовані – відсутні протоколи спільних зустрічей, результати узагальнених опитувань або аналізу відкритих джерел.</p> <p>2. Не надано узагальнених результатів публічного обговорення ОНП2016, яка з цією метою повинна була розміщуватися на сайті Університету.</p>	<p>1) У процесі розробки ОНП (2016 рік) було враховано інтереси та пропозиції здобувачів вищої освіти та випускників аспірантури попередніх років через опитування і обговорення на засіданнях робочої групи ОНП.</p> <p>До складу робочої групи входять дійсний член НАПН України проф. Бурлачук Л.Ф., член-кореспондент НАПН України, проф. Данилюк І. В. (Голова підкомісії зі спеціальності 053 «Психологія» Науково-методичної комісії №5 з соціальних наук та журналістики сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України), 5 професорів, докторів психологічних наук (Ващенко І.В., Власова О.І., Коваленко А.Б., Крупельницька Л.Ф., Мілютіна К.Л.), 3 доцентів, кандидатів психологічних наук (Кириленко Т.С., Пашенко С.Ю., Юрчинська Г.К.), які мають великий досвід підготовки науково-педагогічних кадрів у системі аспірантури та у сукупності підготували понад 70 кандидатів і докторів наук з психології. Їх експертна думка як стейкхолдерів ОНП та досвід підготовки науково-педагогічних кадрів стали основою при розробці НП і ОНП підготовки докторів філософії зі спеціальності 053 Психологія.</p> <p>Обговорення змісту ОНП «Психологія» та навчального плану відбулось на розширеному засіданні Вченої ради факультету психології (протокол №7 від 25.02.2016). Члени Вченої ради та запрошені представники роботодавців (Найдюнова Л.А., член-кореспондент НАПН України, заступник директора Інституту соціальної та політичної психології, доктор психологічних наук і Сафін О.Д., доктор психологічних наук, професор, професор кафедри військової психології та політології Військового інституту КНУ імені Тараса Шевченка) були ознайомлені з підготовленими відповідно до «Методичних рекомендацій до формування навчальних планів та освітньо-наукових програм</p>

підготовки докторів філософії в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» освітньо-науковою програмою «Психологія» за спеціальністю 053 – Психологія та навчальним планом підготовки докторів філософії за спеціальністю 053 – Психологія та взяли участь в їх обговоренні. Було запропоновано перелік дисциплін вільного вибору, які відповідають напрямам дисертаційних досліджень аспірантів/ад'юнктів та дисциплін, які викладатимуться англійською мовою. Витяг з протоколу надано на запит ЕГ.

У 2020 році проводилось опитування аспірантів ОНП, результати якого оприлюднено на сайті факультету психології та обговорено членами робочої групи ОНП з визначенням перспектив покращення окремих позицій ОНП (<http://www.psy.univ.kiev.ua/ua/science/postgraduate/analytical-materials>).

Представники роботодавця (факультету психології КНУТШ) брали участь у розширеному засіданні Вченої ради факультету психології (протокол №9 від 22.03.2018) з метою обговорення змін до опису освітньо-наукової програми «Психологія» підготовки докторів філософії за спеціальністю 053 – Психологія. Зокрема, Булатевич Н.М., доцент кафедри психології розвитку факультету психології, випускниця аспірантури факультету психології за спеціальністю 19.00.04 – медична психологія зазначила необхідність приділення належної уваги педагогічній складовій підготовки докторів філософії за спеціальності 053 – Психологія, організації та проведенню їх асистентської педагогічної практики. Звернула увагу на необхідність розробки нового Положення про асистентську педагогічну практику. Витяг з протоколу надано на запит ЕГ.

Відбувалося рецензування ОНП стейкхолдерами, отримано 8 рецензій на ОНП від керівників організацій та установ, де зазначено сильні сторони ОНП та її відповідність запитам роботодавців (<http://www.psy.univ.kiev.ua/ua/science/postgraduate/education>)

ОНП «Психологія» 2016 р. розміщена на сайті факультету психології <http://www.psy.univ.kiev.ua/ua/science/postgraduate/education>.

Пропонуємо зняти зауваження

2) Зауваження «Не надано узагальнених результатів публічного обговорення ОНП 2016, яка з цією метою повинна була розміщуватися на сайті Університету» є щонайменше дивним – вимога щодо необхідності оприлюднення і публічного обговорення проектів ОНП вперше з'явилась у

	<p>1.3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.</p> <p>ЕГ 1. Не було надано доказів врахування регіонального контексту та не продемонстрована галузева специфіка даної освітньо-наукової програми.</p>	<p>Положенні про акредитацію, затвердженому у серпні 2019 року – яким чином вона може стосуватися програм затверджених у 2016 році? Пропонуємо зняти зауваження.</p> <p>Київський національний університет імені Тараса Шевченка є класичним університетом, що має статус національного та здійснює підготовку фахівців для всіх регіонів України. Тож ОНП не може носити регіональний характер, а має загальнодержавний характер.</p> <p>Випускники аспірантури минулих років працевлаштовані у галузевих наукових установах НАПН України, а саме Інституті психології імені Г.С. Костюка та Інституті соціальної і політичної психології. Це свідчить про наявність галузевої відповідності підготовки аспірантів ОНП.</p> <p>Пропонуємо зняти зауваження</p> <p>Оскільки реальних зауважень у ЕГ насправді немає, то, із врахуванням позитивних і інноваційних аспектів програми, пропонуємо підвищити оцінку ОНП за критерієм 1 до рівня А.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p>	<p>2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання</p> <p>ЕГ 1. Недостатній обсяг ОК, що забезпечують оволодіння універсальними навичками дослідника.</p>	<p>1) Не зрозуміло на чому базується зауваження «Недостатній обсяг ОК, що забезпечують оволодіння універсальними навичками дослідника» Зміст освітньо-наукової програми, її складові визначаються пунктом 27 «Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ від 23 березня 2016 р. № 261. У ньому передбачено чотири складові освітньо-наукової програми, кожен з яких націлений на набуття аспірантом певних компетентностей: 1) зі спеціальності, 2) із загальнонаукового (філософського) світогляду, 3) з блоку універсальних навичок дослідника, зокрема вміння організовувати і проводити навчальні заняття, писати грантові пропозиції,</p>

	<p>2. Наявність ОК за вибором факультету, що суперечить тенденціям якісної побудови індивідуальної траєкторії здобувачів.</p>	<p>застосовувати інформаційні технології в дослідницькій діяльності, управління науковими проектами тощо, 4) володіння усною та письмовою англійською мовою. Обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС з кожного блоку визначається стандартом вищої освіти (не затверджений) або, за його відсутності, закладом вищої освіти. Загальний обсяг освітньої програми (усіх компонентів із усіх блоків) повинен становити 30-60 кредитів ЄКТС. В програмі виконано усі вимоги «Порядку, затвердженого Постановою № 261 щодо складових, їх обсягу і загального обсягу, який за відсутності стандарту визначається закладом вищої освіти.</p> <p>2) Відповідно до затвердженої структури навчального плану ОНП 2016 блок дисциплін за вибором факультету було виокремлено та віднесено на розгляд робочої групи ОНП. Пізніше навчальні дисципліни цього блоку було віднесено до переліку обов'язкових дисциплін. Водночас зауважимо, що зауваження ЕГ не коректне по суті: вказані дисципліни ніколи не позиціонувалися як дисципліни вибору здобувачів освіти і жодним чином не впливали на їх можливості вільного вибору освітніх траєкторій – блок вільного вибору студента повністю відповідає вимогам Закону (не менш 25% обсягу програми). Пропонуємо зняти зауваження</p>
	<p>2.4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством</p> <p>ЕГ</p> <p>1. Відсутність малокомплектних груп (менше 3 осіб) при здійсненні вибору ОК, що свідчить про недостатній рівень індивідуального підходу у підготовці здобувачів та загалом обмежує їх вибір.</p>	<p>Висновок ЕГ щодо «обмеження індивідуальної траєкторії вибору предметів аспіранта» не відповідає дійсності. Розробники ОНП керувались ключовими документами Університету, які регламентують вибір здобувачами освіти навчальних дисциплін, а саме Положенням про організацію освітнього процесу (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) і Положенням про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін</p>

		<p>(http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF). Університет реалізує своє право на автономність прийняття рішень стосовно організації освітнього процесу. Зазначені документи є у відкритому доступі на офіційному сайті Університету, а також доводяться до відома аспірантів на інформаційних зустрічах в Університеті та на факультеті психології. Особлива увага акцентується на механізмі здійснення нового (іншого) вибору з великої кількості запропонованих дисциплін для забезпечення індивідуального підходу до підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня у випадку, якщо кількість аспірантів, які обрали навчальну дисципліну, становить менше трьох осіб.</p> <p>Висновок про «недостатній рівень індивідуального підходу» є обурливим – можливості вільного вибору дисциплін у здобувачів освіти КНУТШ є максимальними, а наявні кількісні обмеження є мінімальними в практиці ЗВО України і обумовлені виключно економічними факторами.</p> <p>Зауваження ЕГ за критерієм 2 не відповідають дійсності (або, в окремих випадках, не мають тих наслідків про які заявляє ЕГ). Ці зауваження не можуть бути підставою для зниження оцінки ОНП за цим критерієм до В. Пропонуємо підвищити оцінку ОНП за цим критерієм до рівня А.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p>	<p>3.3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми</p> <p>ЕГ Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, не практикувалося на даній ОНП, здобувачам зараховано лише окремі види стажувань за кордоном.</p>	<p>Перезарахування результатів навчання на ОНП регламентується Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка від 29.06.2016 р., оприлюдненим на офіційному сайті Університету (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk). Академічна мобільність аспірантів здійснюється за різними формами – навчання (кредитна</p>

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ

В університеті немає положення, яке регулює перезарахування результатів, які отримані здобувачами в неформальній освіті.

мобільність) та наукове стажування (без надання кредитів, для проведення наукового дослідження). Аспіранти ОНП «Психологія» скористались правом на мобільність з метою наукового стажування, яка не передбачала навчання, оскільки ці аспіранти склали освітню складову за основним місцем навчання (КНУТШ). Додаткових кредитів за цією ОНП не передбачено. Відтак вважаємо що зауваження ЕГ є дивним і не по суті питання.

Університет не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, до затвердження регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України, існування яких передбачене чинним законодавством». Аргументи: а) Згідно Закону України Про освіту (ст. 8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством». б) в Законі України «Про вищу освіту» детально розписуються права ЗВО щодо самостійного визнання освітніх кваліфікацій і результатів навчання у формальній освіті і відсутня згадка про будь-які права ЗВО щодо визнання результатів неформальної освіти; в) відсутність у ЗВО прав самостійно вирішувати питання визнання неформальної освіти де факто підтверджується наявною практикою дій ЦОВВ. Наприклад, МОН України, (без врахування точки зору ЗВО як державної так і приватної форми власності) імперативно встановлює правила визнання сертифікатів з володіння іноземною мовою при вступі на програми різних рівнів вищої освіти: відмовляє за рівнем бакалавра і магістра, і дозволяє – за рівнем доктора філософії. г) згідно ст.38. Закону України «Про освіту» органом, який «формує вимоги до ... визнання результатів неформального та інформального навчання» визначається Національне агентство кваліфікацій. Університет чітко і послідовно дотримується цієї позиції, повідомляє її здобувачам освіти і всім зацікавленим особам, і таким чином навіть формально дотримується вимог підкритерію 3.4. «Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників

		<p>освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми». Ця позиція Університету була доведена до Національного Агентства із забезпечення якості вищої освіти, яке на своєму засіданні 26 травня 2020 року визнало (у відповіді С.М. Квіта), що відсутність практики зарахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми.</p> <p>Про це саме керівництво Національного агентства також надавало роз'яснення під час семінарів для експертів у вересні 2020 року.</p> <p>Оскільки всі зауваження ЕГ за критерієм 3 є безпідставними, пропонуємо підвищити оцінку ОНП за цим критерієм до рівня А.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p>	<p>4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи</p> <p>ЕГ</p> <p>1. Використання у освітньому процесі переважно традиційних методів навчання.</p>	<p>Категорично не згодні з цим зауваженням ЕГ. Незрозуміло, на підставі яких інформаційних джерел зроблено такий висновок.</p> <p>Як зазначено членами ЕГ у звіті за цим критерієм (4.1) «...освітні компоненти (Академічне письмо, Методологія дисертаційного дослідження з психології, Міжнародна наукова співпраця у галузі психології, Філософія науки та інновацій, Універсальні (м'які) здібності (soft skills), Асистентська педагогічна практика) сприяють досягненню програмних результатів навчання шляхом застосування як загальноприйнятої системи методів і прийомів навчання та викладання (лекційні, практичні, семінарські заняття, самостійна робота), так і за допомогою інноваційних методів (пошуковий квест, кейси, презентації, дискусії, постерні сесії та ін.)... пропонувані форми та методи відповідають специфіці змісту навчання за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти— фактично всі передбачають наукову складову (реферативний огляд наукових джерел; конспекти фахових статей; написання анотації до україномовної наукової фахової статті; звіт про пошукову роботу; тест на види, структуру і функціонування різних видів академічного письма тощо). Досягненню ПР також сприяють студентоцентроване навчання, навчання на основі досліджень, асистентська педагогічна практика та рефлексивне навчання. Зазначені форми та методи спонукають здобувачів ЗВО до проведення наукових досліджень, де тематика та методи досліджень</p>

		<p>обираються ними самостійно...». Відповідно, зауваження за цим критерієм суперечить експертному висновку. Пропозиція – зняти зауваження і рекомендацію.</p> <p>Пропонуємо підвищити оцінку ОНП за цим критерієм до рівняА.</p>				
<p>Критерій 6. Людські ресурси Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p>	<p>6.1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.</p> <p>ЕГ</p> <p>1. Зважаючи на те, що в університеті особлива увага приділяється наявності відповідних публікацій за навчальною дисципліною, яку забезпечує викладач, у чотирьох з них не виявлено таких публікацій (за співпадінням з ключовими словами чи загальним тематичним напрямом).</p>	<p>Не погоджуємось із таким зауваженням, оскільки на запит ЕГ було надано інформацію у вигляді зведеної таблиці «Приклади публікацій та посібників викладачів для викладання на ОНП», де були визначені відповідні до загальних тематичних напрямів друковані праці НПП. В експертному висновку зазначено 4 прізвища викладачів ОНП, а саме проф. Бурлачук Л.Ф., проф. Власова О.І., проф. Мілютіна К.Л. і доц. Соснюк О.П. Повторно надаємо інформацію в контексті цього зауваження.</p> <table border="1" data-bbox="1032 948 2114 1469"> <tr> <td data-bbox="1032 948 1243 1469"> <p>Бурлачук Л.Ф.</p> </td> <td data-bbox="1243 948 1393 1469"> <p>Доктор психологічних наук, професор, академік НАПН України</p> </td> <td data-bbox="1393 948 1603 1469"> <p>Психологія інноваційного потенціалу особистості</p> </td> <td data-bbox="1603 948 2114 1469"> <p>Бурлачук Л. Ф. Ukrainian health psychology: to a new positive paradigm / Л. Ф. Бурлачук, В. І. Шебанова. // American Journal of Fundamental, Applied & Experimental Research. – 2019. – №4. – С. 29–34.</p> <p>Бурлачук Л. Ф. Сімейна психотерапія й сімейне консультування у реабілітації дітей, які зазнали насильства / Л. Ф. Бурлачук, В. І. Шебанова, Т. М. Яблонська // Інноваційні технології розвитку психологічних ресурсів особистості. – Херсон: ФОП Вишемирський, 2019. – С. 87–111.</p> <p>Бурлачук Л. Ф. Вплив проблемної харчової поведінки та її негативних наслідків на сприймання життя людиною</p> </td> </tr> </table>	<p>Бурлачук Л.Ф.</p>	<p>Доктор психологічних наук, професор, академік НАПН України</p>	<p>Психологія інноваційного потенціалу особистості</p>	<p>Бурлачук Л. Ф. Ukrainian health psychology: to a new positive paradigm / Л. Ф. Бурлачук, В. І. Шебанова. // American Journal of Fundamental, Applied & Experimental Research. – 2019. – №4. – С. 29–34.</p> <p>Бурлачук Л. Ф. Сімейна психотерапія й сімейне консультування у реабілітації дітей, які зазнали насильства / Л. Ф. Бурлачук, В. І. Шебанова, Т. М. Яблонська // Інноваційні технології розвитку психологічних ресурсів особистості. – Херсон: ФОП Вишемирський, 2019. – С. 87–111.</p> <p>Бурлачук Л. Ф. Вплив проблемної харчової поведінки та її негативних наслідків на сприймання життя людиною</p>
<p>Бурлачук Л.Ф.</p>	<p>Доктор психологічних наук, професор, академік НАПН України</p>	<p>Психологія інноваційного потенціалу особистості</p>	<p>Бурлачук Л. Ф. Ukrainian health psychology: to a new positive paradigm / Л. Ф. Бурлачук, В. І. Шебанова. // American Journal of Fundamental, Applied & Experimental Research. – 2019. – №4. – С. 29–34.</p> <p>Бурлачук Л. Ф. Сімейна психотерапія й сімейне консультування у реабілітації дітей, які зазнали насильства / Л. Ф. Бурлачук, В. І. Шебанова, Т. М. Яблонська // Інноваційні технології розвитку психологічних ресурсів особистості. – Херсон: ФОП Вишемирський, 2019. – С. 87–111.</p> <p>Бурлачук Л. Ф. Вплив проблемної харчової поведінки та її негативних наслідків на сприймання життя людиною</p>			

			<p>/ Л. Ф. Бурлачук. // International Journal of Education&Development. – 2017. – №2. – С. 13–19.</p> <p>Бурлачук Л. Ф. Розлади аутистичного спектра (розлади загального розвитку) / Л. Ф. Бурлачук. // Нейро News: психоневрологія і нейропсихіатрія. – 2015. – №6. – С. 1–14.</p> <p>Бурлачук Л. Ф. Локус каузальності як фактор трансформації внутрішньої картини життєдіяльності особистості з розладами харчової поведінки / Л. Ф. Бурлачук. // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Психологічні науки. – 2015. – №1. – С. 53–66.</p>
	Власова О.І.	Доктор психологічних наук, професор	<p>Постнекласична парадигма психологічних досліджень</p> <p>Власова О.І. Психологія соціальних здібностей: структура, динаміка, чинники розвитку, К., 2005 р.</p> <p>Власова О.І. Психологія розвитку соціальних здібностей особистості в онтогенезі (повний онтогенез) Наукова монографія. – Ottawa: AGC (AccentGraphicsCommunications). – 2016., 2019. 377с.</p> <p>Власова О.І. Філософська психологія Георгія Челпанова (до 155-річчя з дня народження та 120-річчя відкриття Психологічної семінарії при Імператорському університеті св. Володимира) Наукова монографія. Серія: Науково-психологічний спадок класичних університетів – /за заг. ред. Власової О.І., Луцьова В.С. – Hamilton, ON AGC &Publishing 2018 - Т-1. - 210 с.</p> <p>Власова О.І. Вікові особливості інформальної соціалізації особистості. Монографія — Дніпро: Середняк Т. К.,2019, — 412 с.</p>
	Мілютіна К.Л.	Доктор психологічних наук,	<p>Філософія науки та інновацій.</p> <p>Мілютіна К.Л. Психологія сучасного бізнесу / К.Л. Мілютіна, А.Ю. Трофімов. – К.: Ліра К, 2017 –135с.</p>

			доцент	Модуль «Система організації проектної роботи»	<p>Мілютіна К.Л. Психологічні особливості інформального варіанту трудової соціалізації// Актуальні проблеми психології, т.1., вип.46.Київ – 2017, с.98-103</p> <p>Miliutina, K.,Trofimov A, Bulatevych, N., Nevidoma, Y., Bilous, O. Jobsatisfactionandself-realizationofbookmakers// JournalofAdvancedResearchinLawandEconomics ; Craiova Том 8, Изд. 4(26), (Summer 2017): 1356-1360.DOI:10.14505/jarle.v8.4(26).35. Наук ометричне видання Scopus</p> <p>Miliutina, K.,Trofimov, A., Paschenko, S., Vakulenko, O., Romanova, I., Rohal, N. Theuseofprojectivemethodsinworkingwithst aff//AstraSalvensis - reviewofhistoryandculture, year VI, no. 1 (11), 2018 https://scopus.com/%2Fauthid%2Fdetail.uri/%3FauthorId%3D57194228536</p>
		Соснюк О.П.	Кандидат психологічних наук, доцент	Студії прикладної соціальної психології	<p>3 Saucier Gerard, Kenner Judith ... Sosnyuk Oleg and others. Cross-Cultural Differences in a Global ‘Survey of World Views’ / Gerard Saucier, Judith Kenner...Oleg Sosnyuk and others // Journal of Cross-Cultural Psychology (JCCP), The International Association for Cross-Cultural Psychology (IACCP), January 2015 vol.46 no. 1. – P. 53–70. (SCOPUS, Web of Science) DOI: https://doi.org/10.1177/0022022114551791</p> <p>Sosniuk Oleh, Ostapenko Iryna. Gamification as an element of active learning in higher education / Oleh Sosniuk, Iryna Ostapenko // DisCo 2016: Towards Open Education and Information Society. Papers of 11-th International Conference. – Prague: Center of Higher Education Studies, 2016. – P. 72– 77.</p> <p>Sosniuk O. P. Projective technique creative</p>

	<p>6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу</p> <p>ЕГ Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу не носить систематичного характеру, не активна їх діяльність за освітньою складовою.</p>		<p>space as a research tool for studying consumers' motivation / О. Р. Sosniuk // Український психологічний журнал, К., 2016. – №1. – С. 113–122. Соснюк О. П. Особливості використання лабілізації в тренінгу: можливості та обмеження / О. П. Соснюк // Український психологічний журнал, К., 2016. – №2. – С. 97–109.</p>
	<p>6.4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.</p> <p>ЕГ Відсутня практика системного залучення до викладання на даній ОНП іноземних викладачів, які представляють сучасні світові тенденції.</p>	<p>Із зауваженням щодо не залучення роботодавців до аудиторних занять з аспірантами не погоджуємось, оскільки на ОНП викладають 11 докторів наук, професорів, 6 завідувачів кафедр – які і є в першу чергу повноважними представниками роботодавців, саме вони відбирають і запрошують на роботу кращих випускників аспірантури. Це логічно впливає із аналізу статистики відділу аспірантури та докторантури, який свідчить, що біля 70% випускників аспірантури стають науково-педагогічними чи науковими співробітниками Університету, а на кафедрах факультету та в інших структурних підрозділах, зокрема у Психологічній службі Університету більше ніж 75% співробітників – випускники аспірантури факультету психології попередніх років за спеціальністю «Психологія». Цьогоріч на факультет працевлаштовано 6 випускників ОНП (2016 р. вступу) та 1 випускниця (2016 р. вступу) – до Психологічної служби Університету. Пропозиція – зняти зауваження і рекомендацію.</p> <p>Для представлення аспірантам ОНП сучасних світових тенденцій розвитку психологічної науки систематично запрошуються іноземні викладачі за програмою «Запрошений професор» та/або за програмами викладацької академічної мобільності Еразмус+ та Еразмус+ Глобал. Інформація про це доступна на офіційному сайті факультету психології http://www.psy.univ.kiev.ua/ua/ та http://www.psy.univ.kiev.ua/ua/previews/925-virtualna-akademichna-mobilnist Наприклад: 2019 р.: 24 викладачі з 17 країн світу; загальна кількість аудиторних годин, які були проведено ними для студентів, складала 148 годин. 2018 р.: 24 викладачі з 12 країн світу; загальна кількість аудиторних годин, які були проведено ними для студентів, складала 162 години.</p>	

		<p>2017 р.: 14 закордонних фахівців були залучені для читання лекцій та проведення майстер-класів і воркшопів. 17 провідних науковців, професорів та дослідників закордонних університетів увійшли до складу редакційних колегій наукового часопису «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Психологія», «Українського психологічного журналу» та наукового журналу «International Journal of Education and Development».</p> <p>Заняття, що проводяться запрошеними професорами, забезпечують підвищення якості підготовки фахівців за всіма освітніми програмами, які здійснює факультет, в т.ч. ОНП підготовки докторів філософії зі спеціальності 053 Психологія.</p> <p>Якщо описане вище не є системною практикою, то просимо ЕГ описати відповідну системну практику у власних університетах.</p> <p>Пропозиція – зняти зауваження і рекомендацію.</p> <p>Зауваження ЕГ за критерієм 6 є або уявними, або не по суті питання. Враховуючи позитивну практику реалізації програми, у тому числі щорічне системне залучення іноземних викладачів до викладання, пропонуємо підвищити оцінку ОНП за цим критерієм до рівня А.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми. Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p>	<p>8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми</p> <p>ЕГ Відсутність змістовного оновлення ОНП 2016 року.</p>	<p>Підстав для ініціювання дострокового внесення змін до ОНП не було. ОНП 2016 створювалась в умовах експерименту з підготовки докторів філософії (Постанова КМУ «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 № 261 https://www.kmu.gov.ua/npas/248945529) та не мала аналогів у вітчизняному освітньому просторі. Тож вона потребувала апробації протягом повного чотирьохрічного циклу підготовки докторів філософії.</p> <p>Для внесення обґрунтованих змін до ОНП та навчального плану потрібно врахувати стандарти підготовки докторів філософії, які наразі розроблені підкомісією зі спеціальності 053 «Психологія» Науково-методичної комісії №5 з соціальних наук та журналістики сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України під головуванням Гаранта ОНП «Психологія» у КНУ імені Тараса Шевченка д.психол.н., професора, член-кореспондента НАПН України І. В. Данилюка та знаходяться на етапі затвердження.</p>

		Пропонуємо зняти зауваження за цим підкритерієм.
		Зауваження ЕГ за критерієм 8 є не тільки несуттєвим але й надуманим. Пропонуємо підвищити оцінку ОНП за цим критерієм до рівня А.